

non est. Si hoc posterius est, nempe, quod actus ille, qui pos-
nitur in voluntate, non sit verè actus voluntatis, necesse est, ut
habeat cum ipsâ voluntate proportionem, non enim potest
voluntas aliquid velle per ejusmodi actum, quô cum nullam
habet proportionem, quod si autem actus ille habet proporcio-
nem cum voluntate, non erit utique contra, sed secundum il-
lius inclinationem, adeoq; non coactus, sed voluntarius. Alte-
rò tandem modô dici potest, voluntatem cogi posse negativè, i.e.
ita scilicet, ut positis omnibus ad agendum requisitis actus ipsi-
us impediatur, ut non possit eum exercere, si vel maximè velite.
Ethic iterum distingvenduni est inter agens *supernaturale*, quale
est Deus, & *Naturale*; non potest voluntas etiam cogi negativè,
hoc est, voluntatis actus positis ad agendum requisitis non
potest impediri ab ullo agente naturali; potest tamen nihilo-
minus à *supernaturali agente nimirum DEO* impediri: Ratio est,
quia DEVS potest subtrahere suum concussum ad hujusmodi a-
ctum, atque adeò per absolutam suam potentiam illum impe-
dire, si vel maximè voluntas in illum inclinet & illum exercere
velit. Et hæc dicta Sunto de *Violento*; sequitur jam *Invitum per*
ignorantiam.

§. VIII.

Est autem actio *invita per ignorantiam*, cuius aliqua cir-
cumstantia ignoratur, ita tamen ut agens bujus ignorantiae causa
non sit & dolore afficiatur. Dicitur (i.) cuius aliqua circumstan-
tia ignoratur; Ejusmodi circumstantiae recensentur septem, quæ
hoc versiculo continentur:

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando.
Hæc addisolet à nonnullis Auctoribus *Quoties*, quô explica-
tur numerus actuum, quod tamen proprie non est circumstan-
tia: nam circumstantiae debent respicere eundem individuum
actum, *Quoties* verò non respicit eundem, sed diversos actus.
Notanter autem dicitur in definitione, quando aliqua circum-
stantiarum, non autem, quando omnes ignorantur; qvia omnes
circumstantias nemo sanæ mentis ignoreat potest, quod ma-
nifestum est de primâ circumstantiâ, quæ statum ipsius perso-
næ agentis denotat. *Quis enim ignorat seipsum, nisi mente*

fig